

31 mei, Wereld Niet Roken Dag

Artsen slaan alarm: Roken is de grootste oorzaak van ziekte en sterfte in Nederland

Tabaksontmoediging verdient de hoogste prioriteit en is een verantwoordelijkheid van ons allemaal

Vandaag staan we wereldwijd stil bij de gevolgen van roken. Iedereen weet dat roken slecht is. Toch is tabaksverslaving nog steeds de grootste oorzaak van ziekte en sterfte. Elk half uur sterft er in ons land een ouder, grootouder of andere familielid, vaak al voor het pensioen, als gevolg van een ziekte die door het roken is veroorzaakt. Met meer dan 20.000 doden per jaar is roken en meerroken de grootste bedreiging van de volksgezondheid in Nederland. Het voorkomen van en stoppen met roken zou ons inziens de hoogste prioriteit moeten zijn binnen de zorg. Helaas is de werkelijkheid anders.

Als rokers bij ons komen, is het vaak al te laat. Dagelijks ervaren wij als artsen de ernstige gevolgen van het roken: De man die al jaren klust aan een camper om na zijn pensioen mee door Europa te toeren, maar die zijn pensioen niet haalt. De jonge vrouw met baarmoederhalskanker, die na de behandeling nooit zelf kinderen zal kunnen krijgen. Ouders die hun kindje verliezen door wiegendood, zonder duidelijke oorzaak en dan als arts weten dat roken van de ouders de kans op wiegendood verdubbelt.

Het gaat ons aan het hart hoeveel verdriet roken veroorzaakt. Het grootste deel van onze rokende patiënten is als puber begonnen. Een leeftijd waarop je snel verleid wordt en verslaafd raakt. De sigaret is net zo verslavend als heroïne en cocaïne, maar op meer plekken te verkrijgen dan brood. De sociale besmetting is enorm groot, zeker zolang we sigaretten behandelen als een normaal product en er op zoveel plekken gerookt wordt. Is het dan terecht om te spreken van 'eigen schuld' wanneer iemand ziek wordt door het roken? Wij vinden van niet. Het helpen van rokers bij het stoppen met roken en ervoor zorgen dat kinderen beschermd worden en nooit beginnen, is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Om een statement te maken, zijn wij daarom de straat op gegaan. We confronteren rokers met de gevolgen van het roken en bieden ze hulp aan bij het stoppen. Vanuit het hart, omdat ze het leven meer dan waard zijn. De korte film die hiervan is gemaakt, is vanaf vandaag online en als voorfilm te zien in de Nederlandse bioscopen. Ons doel is om hiermee het bewustzijn te vergroten over de brede schade die door roken wordt veroorzaakt. Daarnaast willen we het geven en vragen van hulp bij stoppen stimuleren. Stoppen met roken is moeilijk, maar mogelijk. Steun vanuit de omgeving en vanuit zorgverleners, zoals de huisarts, is vaak cruciaal bij het overwinnen van de verslaving.

Onze collega's in de zorg roepen we daarom op om stelling te nemen, zowel in als buiten de spreekkamer. We benadelen de patiënt als we het roken en de gevolgen niet bespreken. Help voorkomen dat kinderen gaan roken en bied je rokende patiënten hulp aan bij het stoppen of verwijst door. Doe dit zo vaak en vroeg mogelijk, voordat het roken onherstelbare schade heeft aangericht.

Zo redden we samen levens. Het is tijd.

Noor Rijkers, kinderlongarts, Leids Universitair Medisch Centrum

Luc van Lonkhuijzen, gynaecologisch oncoloog, Academisch Medisch Centrum Amsterdam

Joep Teijink, vaatchirurg, Catharina Ziekenhuis Eindhoven

Robert van de Graaf, verslavingsarts, Verslavingszorg Noord Nederland

Wanda de Kanter, longarts, Antoni van Leeuwenhoek, Nederlands Kanker Instituut

Miriam de Kleijn, huisarts-adviseur en epidemioloog, lid van de raad van toezicht Hartstichting

Leonard Hofstra, cardioloog, Cardiologie Centra Nederland, Bijzonder Hoogleraar Cardiologie VUMC

Ilona Statius Muller, huisarts en initiatiefnemer Amsterdams Rookalarm

Op verkleindekans.nl vind je de film en informatie over het geven en vragen van hulp bij stoppen.